

Biografia pictorului Aurel Popp, în Monografia orașului din 1908

Aurel Popp în anul 1910, înainte de a pleca la Paris

PAGINA 3

Mani Gyenes, legenda Raliului Dakar

PAGINA 5

După peste 7.000 de kilometri parcurși între 5 și 17 ianuarie, Mani Gyenes a ocupat locul 29 la general și a urcat pe prima treaptă a podiumului la Malle Moto - Original

Mănăstirea din Bixad. O renaștere din cenușă

PAGINA 3

Festivalul Europalia - 250 de evenimente culturale românești

PAGINA 4

Farmacia care prescrie poezii în loc de medicamente

Prima farmacie de poezie din lume, unde sunt prescrise versuri în loc de medicamente a fost deschisă la finalul anului 2019 de poeta Deborah Alma, la Shropshire, în Bishops Castle. Majoritatea celor care trec pragul primei farmacie de poezie din lume caută să scape de stresul și suprasolicitarile specifice vieții de azi, potrivit Sky News.

Poeta a decis să aranjeze cărțile în magazin în funcție de "stare", considerând că poezia poate să ajute în condițiile în care cititorul ar suferi de probleme emoționale, de la epuizare, la stres și dezamăgiri afective.

Poeta organizează și ateliere și "consultații" de poezie, o cameră fiind amenajată special pentru a diagnostica "pacienții". Poeta folosește o listă de întrebări pe baza cărora poate să "prescrie" un poem ales cu atenție.

Poeta a muncit pentru ani buni cu pacienți afectați de demență și spune că a văzut "cum poate poezia să schimbe starea cuiva și în ce fel se așteaptă oamenii să fie ascultați cu atenție, cu atâta atenție încât să poți scrie tot ce îți se spune și să prețuiești ce auzi". Într-un "moment nebun" a găsit o ambulanță care era de vânzare și a cumpărat-o pentru a străbate țara și pentru a împărți versuri din portbagajul mașinii, potrivit Mediafax.

Deborah Alma consideră că o artă "poate face multe lucruri, poate fi o legătură strânsă cu o persoană care a trecut prin aceleași probleme cu tine dar le-a depășit și le-a procesat".

PAGINA 8

După un nou record, astronauta Christina Koch a revenit pe Terra

Astronauta americană Christina Koch, care, în luna decembrie, a stabilit un nou record pentru cea mai lungă perioadă petrecută în spațiu de o femeie, a revenit pe Terra joi, după ce a stat 328 de zile pe Stația Spațială Internațională, potrivit washingtonpost.com.

Koch și colegii săi au ajuns pe Terra cu o capsulă Soyuz, care a aterizat în stepa din Kazahstan la ora 09.12 GMT. Koch, în vârstă de 41 de ani, a sosit pe ISS pe 14 martie 2019. Anterior, recordul în domeniu i-a aparținut tot unei astronave a NASA, Peggy Whitson, care a petrecut 289 de zile la bordul ISS, în anii 2016 - 2017

Se va înființa Muzeul Național „Brătianu”

Președintele Klaus Iohannis a promulgat legea care prevede înființarea Muzeului Național „Brătianu” și aceasta a intrat în vigoare de la 1 februarie. Muzeul va fi în subordinea Ministerului Culturii, cu sediul în județul Argeș.

Muzeul Național „Brătianu”, nou înființat, este o instituție publică de importanță națională, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Culturii, cu sediul în imobilul „Vila Florica” Ansamblul conacului Brătianu - Florica, situat în localitatea Ștefănești, județul Argeș. Acest muzeu va avea următoarele obiective: aducerea în atenția publicului a figurilor marcante ale familiei Brătianu, a contribuției acestora la cultura și istoria românilor, respectiv formarea României Moderne și a României Mari; organizarea unui departament de documentare - bibliotecă, care să dețină colecții de cărți, publicații și cataloage ilustrând bibliografia privind viața și opera membrilor familiei Brătianu, studii de specialitate, monografii, albume, fotografii, alte documente; publicarea de studii, cataloage și albume, ca rezultat al cercetărilor întreprinse etc.

Schimbă-ți perspectiva dacă vrei mai multă fericire în viața ta!

PAGINA 7

Shakira și Jennifer Lopez, spectacol la Super Bowl

PAGINA 8

PERSONALITĂȚI

Episcop romano-catolic de Satu Mare, s-a născut în 1832. A devenit episcop de Satu Mare în 1887. A contribuit la veniturile preoților catolici din veniturile lui proprii, cheltuind în acest fel în timpul episcopiei sale cca. 200.000 de coroane. A cheltuit pentru reabilitarea catedralei cca. 80.000 de coroane.

Alte personalități ale orașului Satu Mare incluse în Monografia din anul 1908

Margitai Péter

Episcop reformat. Nu se cunoaște data și locul nașterii. În 1619 a fost ales protopop de Satu Mare, de aici a fost chemat la Hust. La sinodul ținut la Tășnad a fost ales episcop reformat în 1629, și a fost rechemat în acel an la Satu Mare în calitate de preot, unde a decedat la scurt timp.

Mátray Lajos

Profesor la gimnaziul reformat din Satu Mare, s-a născut în 1869. Cu un prolog câștigat prin concurs a fost deschis în mod festiv teatrul din Satu Mare. El a fondat și Cercul Kőlcsey. Din 1897 este membru în consiliul orașenesc. Poeziile și articolele sale au apărut în mai multe ziare din capitală și de provincie. (Despre cărțile lui vom scrie mai pe larg în monografia despre comitatul lui de baștină.)

Mazurek Pál

Învățător. S-a născut la Satu Mare în 1864. Din 1894 a predat la o școală elementară și de ucenici la Budapesta. A fost și un pictor amator. A decedat în 1908.

Opere: Családi és iskolai tudósító (Curier de familie și de școală), 1896; Könyviteltan az iparostanoncz-iskolák használatára (Manual de contabilitate pentru școlile de ucenici industriali), 1896.

Méder Mihály

Compozitor și dirijor, s-a născut în 1856. În 1886 a venit la Satu Mare unde a activat până la moartea lui din 1907. Și-a obținut cunoștințele muzicale aproape ca autodidact lângă Nitsch János, acest dirijor de renume al corului Catedralei romano-catolice. A instruit și a condus corurile orașenești din Satu Mare și Carei care au obținut succese remarcabile la diferite concursuri. Numărul compozițiilor lui se ridică ca cca. 25. Acestea sunt mai mult transcrieri pentru cor bărbătesc, dar a compus și o mesă funebră pentru cor mixt care a fost prezentată de mai multe ori în catedrală, unde el a funcționat într-o vreme ca dirijorul corului.

Menyhárt János

Profesor de institut teologic reformat. S-a născut la Satu Mare în 1823. Din 1849 a predat în diferite grade profesionale la Teologia din Debrecen. A decedat în 1900.

Opere: Jézus Krisztus élete (Viața lui Isus Cristos), 1858; Judaország romlása és a babyloniai fogság (Decăderea Iudeii

și exilul babilonian), 1861; A pásztori levelek magyarázata (Explicații la epistolele păstoricești), 1861; Szentirat-magyarázati kezikönyv (Manual de explicații la Sf. Scriptură), 1861; Keresztény hittan a helv. hitv. népiskolák számára (Manual de religie pentru școlile populare de confesiune helvetică), 1862; A keresztiségnek és az Úrvacsorának jelentőségéről (Despre importanța botezului și Cinei Domnului), 1862; Korszérű kérdések szellőztetése a m. ref. egyházban (Aerisirea unor chestiuni moderne în biserica ref. magh.), 1878; Az újszövetségi szentírás fordítása (Traducerea noului testament a Sfintei scripturi), 1878; Apostoli levelek (Scrisorile apostolilor) 1886.

Mészáros Ferencz

Doctor în filosofie, profesor la gimnaziul reformat, născut în 1862. În 1896 a fost numit profesor ordinar la catedra de filologie clasică a gimnaziului reformat.

Opere: Demosthenes, történelmi rajz (Demostene, desen istoric), 1890; Questiones de epistola ad Pisones Q. Horatii Flacii (Întrebări în legătură cu Epistola către Pisoni de Q. Horatiu Flaccus), 1893 și 1894.

Meszlényi Gyula

Episcop romano-catolic de Satu Mare, s-a născut în 1832. A devenit episcop de Satu Mare în 1887. A contribuit la veniturile preoților catolici din veniturile lui proprii, cheltuind în acest fel în timpul episcopiei sale cca. 200.000 de coroane. A cheltuit pentru reabilitarea catedralei cca. 80.000 de coroane. A înființat parohii noi la Șomcuta și la Csap (azi în Ucraina). A transformat sau a construit în total 24 de biserici, printre altele biserica Apostolul Sf. Ioan (Hildegarda) din Satu Mare pe care a construit-o împreună cu canonicul dr. Kádár Ambrus pe cheltuiala celor doi. A cheltuit mult și pe învățământ. A preluat finanțarea școlii elementare catolice de băieți. În timpul guvernării sale au fost înființate nouă filiale pentru măicuțe. A cheltuit 40.000 de coroane pentru cazinoul catolic. A decedat în 1905. A scris și el niște lucrări mai mici, în schimb, a editat pe cheltuială proprie cca. cincisprezece cărți, printre care predicile episcopilor Klobusiczky și Hám János. Preoții lui subordonați cei mai talentați au scris o carte foarte bogat ilustrată cu titlul Szentek élete (Viața sfinților).

Mihályi Ferencz

Director de școală elementară de stat, născut în 1867. A fost transferat la Satu Mare în 1902 ca director și este președintele corpului didactic din oraș și din Viile Satu Mare. A scris curricula detaliată a școlilor, care este urmată și de celelalte școli din țară. A transcris cartea de geografie pentru clasa a IV. și a scris diferite manuale pentru clasele elementare. Din 1905 redactează revista Tanügyi Értesítő (Curierul învățământului).

Molnár Károly

Reverend și preot, născut în 1882. A studiat la institutul teologic de Satu Mare, unde s-a preocupat și de literatură. A adunat multe anecdote pentru lucrarea în cinci volume a lui Dunai János cu titlul Mókások (Întâmplări vesele). În prezent este preot paroh la Baia Sprie. A scris lucrări religioase, lirice, povestiri, iar din 1903 scrie foiletoane sub pseudonimul Újlaki Károly pentru ziarul Heti Szemle din Satu Mare.

Munkátsy Mihály

Meszlényi Gyula, episcop romano-catolic de Satu Mare

Medic doctor practicant, de origine sătmăreană. Lucrarea lui publicată: Dissertatio inaug. medica de morbis mulierum, Pestini, 1839 (Cca. Disertație introductivă despre bolile ginecologice, Pesta, 1839.)

Nagy Elek

Avocat și jurnalist, s-a născut în 1850 la Satu Mare. În tinerețe a fost profesor la școala pedagogică din Sighet. Între timp a studiat dreptul și a fost jurnalist la Budapesta în anii 1877-78. În 1878 a venit acasă la Satu Mare și și-a deschis biroul de avocatură. A devenit membru în consiliu ca reprezentant al partidului de independență. A decedat în 1899.

Nagy Károly

Inspector școlar șef al comitatului Sălaj, s-a născut la Satu Mare în 1865. În 1886 a fost ales capelan la biserica reformată din Satu Mare. În 1896 a renunțat la preoție și a intrat în rândul funcționarilor publici. Din 1906 este inspector școlar șef al comitatului Sălaj. A scris multe articole în zărele locale și a participat efectiv la redactarea ziarului „Szatmár-Németi”.

Nagy Mihály I.

A fost protopop reformat. El a fost chemat din Ardeal la Satu Mare în 1723 și din 1724 a devenit protopop.

Opere: Dissertatio theologica practica de tentationibus Jesu salvatoris hominum. Lugduni Batavorum (Leiden) 1669; Disputatio theologica de creatione, ibidem; Disputatio theologica de hominis nomine, ejusque creatione, ibidem; Gróf Teleki Istvánné Kún Borbála felett mondott halotti tanítás (Învățătură rostită despre moarte cu ocazia decesului lui Kún Borbála, soția contelui Teleki István), 1720.

Nagy Mihály

Primar. S-a născut în jurul anului 1790 la Satu Mare. A avut diferite funcții în administrația orașului, printre altele arhivar. În 1851 a fost ales primar general, însă în 1855 a demisionat din cauza unor afecțiuni la ochi. A fost deputatul orașului în dietele 1832-36 și 1843-44 de la Pozsony (Bratislava). A administrat cu mare grijă și a preluat arhiva familiei Vécsey și a orașului Satu Mare. Prima monografie a comitatului Sătmar și inclusiv cea a orașului Satu Mare a fost scrisă de Szirmay și publicată în 1809.

Nagy Mihály susținea că în urma studierii arhivelor a găsit niște lucruri interesante care au fost ignorate de istorici, sau a fost scris greșit așa cum a făcut și Szirmay. El a studiat și arhivele bisericilor. Toate acestea l-au determinat să scrie o istorie a orașului, pe care a terminat-o în 1848. În acele timpuri tulburi însă ea nu a putut fi publicată, dar în sfârșit, a apărut datorită directorului școlii evanghelice Bartók Gábor în anul 1860 cu completări cu titlul Szatmár-Németi szabad királyi város egyházi és polgári története (Istoria religioasă și civilă a orașului liber regal Satu Mare). Cartea este unică în felul ei, și a servit și mai servește și azi ca o sursă de informație pentru mulți.

Nagy Vincze

S-a născut în 1886 la Satu Mare. A studiat dreptul la Cluj unde a participat la diferite mișcări studențești. A scris multe articole pentru zărele din Satu Mare. În 1905 a devenit colaborator principal al ziarului Szatmár-Németi, și în anul respectiv s-a fost colaborator al ziarului Független Magyarország. Între timp, a scris și lucrări de beletristică. În prezent este practicant de avocatură la Satu Mare.

Nagy Vincze

Director de teatru. S-a născut la Satu Mare în 1855. În 1876 a devenit regizor la teatrul Népszínház (Teatrul popular, Budapesta). Apoi și-a organizat o trupă proprie. A preluat conducerea noului teatru din Szeged și a devenit directorul acestuia în 1883. Însă după un an de activitate, teatrul din Szeged a ars. În 1888 a ajuns la Cluj în calitate de regizor. În acest timp a obținut o diplomă de școală economică după care a rupt orice legătură cu lumea teatrului. S-a ocupat apoi mai mult de producția de lapte la nivel ministerial. A murit subit când tocmai ținea o prelegere despre cooperativele de lapte în 1898, în localitatea Polgárdi.

Némethi Endre

Pictor, născut în Satu Mare în 1877. Mai înainte a fost învățător de desen la contele Vay Tibor, apoi și-a terminat studiile la Budapesta, obținând și diploma de sculptor. În prezent, este profesor de pictură și de desen la o școală civică de băieți din sectorul VIII al Budapestei. Un tablou mai cunoscut al lui este „Plai cu mocirlă la apusul soarelui”, care este în proprietatea consilierului regal dr. Kiss Áron. A executat portretul lui Rohn József, profesor de geografie la școala pedagogică din Budapesta și al lui Halász Ferencz, consilier ministerial (după Halász a fost numită apoi strada și școala Brâncoveanu de acum din Satu Mare – n. tr.)

Nitsch József

Dirijor la Catedrală, născut în 1829. A venit la Satu Mare în 1859 unde a fost dirijor de cor la Catedrală până la moartea lui intervenită în 1905. A avut un rol hotărâtor la înființarea Asociației și Cazinoului Sf. Cecil. În tinerețe a scris poezii în lb. germană. A scris articole în publicațiile Népiszkola (școala populară) și Heti Szemle (Curierul săptămânal) despre muzica bisericească. Opere muzicale: Preludii, Graduale, Oratorii și cântece de biserică. A fost decorat pentru meritele lui cu Crucea de aur în 1904.

Nyárádi László

Inginer șef regal, s-a născut în 1854. Din 1884 este funcționar public, iar din 1889 șeful Oficiului fluvial din Satu Ma-

re. În timpul lui au fost proiectate și executate lucrările de apărare împotriva inundațiilor și de regularizare a apelor din Satu Mare și din comitat. A publicat exclusiv lucrări de specialitate.

Nyilas István

Episcop reformat. S-a născut în jurul anului 1580. În 1607 a devenit preot de Satu Mare, apoi protopop și din 1614 episcop. Principele Bethlen Gábor l-a numit în 1618 preot în curtea lui, apoi a devenit și episcop de Transilvania. El a fost cel care a determinat orașul Satu Mare să cumpere un teren pentru gimnaziul reformat, în 1608. Este vorba de acel teren unde funcționează și azi respectiva instituție (iar în zilele noastre Liceul reformat – n. tr.).

Ocsvár Dezső

Profesor de desen și pictor. S-a născut în 1877. Din 1901 este profesor de desen la gimnaziul regal catolic. În timpul său liber pictează. Temele lui preferate: peisaje de păduri, Someșul la apusul soarelui. Tablourile lui figurative evocă perioada curuților și cea din 1848. O operă mai mare: pictura pentru altarul bisericii evanghelice din Szomolnok (Smolnic, azi în Slovacia).

Orbán Sámuel

Preot reformat de origine sătmăreană. Între 1733-34 a fost seniorul institutului teologic de la Debrecen. A studiat la Utrecht, apoi la Franeker, figurând în matricolele de acolo cu numele de Samuel Orban Zathmari. La început a fost preot la Satu Mare, apoi în alte părți, ultima dată la Széplak (Bunești) unde a murit în 1757. I-au fost publicate trei cărți bisericești în limba latină.

Orosz Alajos

Profesor de gimnaziu, născut în 1859 la Satu Mare. La început a fost capelan la Beregszász (Berehove, Ucraina) și Sighetul Marmatiei, apoi profesor la Szabadka (Subotica, Serbia) și Zombor (Sombor, Serbia), după ce a fost transferat la gimnaziul catolic regal din Satu Mare, unde este activ și acum. Din 1903 este președintele secțiunii literare a Cercului Kőlcsey. Publicațiile lui cuprind teme literare, pedagogice și de istorie literară care au apărut în diferite publicații din capitală.

Opere individuale: Sziv és jellemképi vonások Arany Toldijában (Trăsături de inimă și de caracter în opera Toldi de Arany János); Satu Mare, 1894; A gyermek szeretet Petőfi költsében (Dragostea de copil în poezia lui Petőfi), Satu Mare, 1895; Szülők és tanárok (Părinți și profesori), Satu Mare, 1902; Német olvasó-és gyakorlókönyv teljes nyelvtannal (Manual de citit și de exerciții germane cu gramatica completă), Budapesta, cinci ediții, ultima din 1908; Német stílusgyakorlatok (Exerciții de stil în germană), Budapesta, trei ediții, ultima din 1907; Német Olvasókönyv magasabb osztályok számára (Carte de lectură în germană pentru clasele superioare), Budapesta, 1905.

Osváth Elemér

Profesor și redactor, născut în 1870. Din 1905 profesor la gimnaziul reformat. A fost membru în conducerea mai multor asociații culturale și membru în consiliul orașenesc. Din 1907 a fost redactor al ziarului Szamos. A decedat în 1908. A publicat studii de istoria literaturii, de teologie și de pedagogie în diferite publicații de specialitate.

Informația Zilei

ISSN 1222-4715

Director general - **D. Păcuraru**

Director editor: **Ilie Sălceanu**

Redactor șef suplimentar - **Adriana Zaharia** (Informația Zilei de Duminică și Sănătate și Frumusețe, Informația TV)

Redacția Satu Mare:

str. Mircea cel Bătrân nr. 15
Satu Mare, cod 440012
Telefon: 0261-767300

e-mail: redactiasm@informatia-zilei.ro

www.informatia-zilei.ro

Continuare în pagina 3

Chilia călugărilor de la mănăstirea Bixadului a fost mistuită de un incendiu în noaptea dintre 17 spre 18 august 1898. Înșuși egumenul Árkád Pásztor abia că a scăpat în viață. Evenimentele de atunci au rămas foarte neclare, puține surse făcând referire la cele petrecute.

ISTORIE

Mănăstirea din Bixad. O renaștere din cenușă

În noaptea dintre 17 spre 18 august 1898 a avut loc o mare dramă pentru comunitatea monahală de la mănăstirea Bixadului. Podul chiliei călugărilor, încărcat cu prea multe lucruri, a luat foc de la hornul încins, incendiul pustiind în totalitate clădirea.

Conform memoriilor călugărului Atanasie Maxim, însuși egumenul Árkád Pásztor abia că a scăpat în viață. Evenimentele de atunci au rămas foarte neclare, puține surse făcând referire la cele petrecute. Știm însă că egumenul Árkád Pásztor, cu concursul credincioșilor, s-a ambiționat să reconstruiască clădirea pe cont propriu. Lucrările au început deja în toamna aceluiași an, dar au fost nevoite de alții doi, ca ele să fie finalizate.

Aflăm dintr-un document (copie a unui raport oferit de către Pásztor episcopului de Mukacevo Gyula Firczák), păstrat în Fondul Episcopiei greco-catolice de Gherla, că lucrările au costat undeva la 40000 de florini, piatra a fost reformată din structura vechii chilii, meșterii au fost plătiți din vistieria mănăstirii, iar materialul lemnos a fost donat de către credincioșii din Yasinia (azi Ucraina). (SJAN Cluj, Episcopia Greco-Catolică de Cluj-Gherla.8524/1899.)

Un alt document, descoperit recent la Budapesta, în Arhivele Naționale ale Ungariei, vine să îmbogățească într-o anumită măsură, informațiile avute deja. Astfel, aflăm că la câteva zile după incident, Pásztor s-a adresat prim-ministrului Dezső Bánffy, pentru a-i cere ajutorul. Documentul a fost descoperit întâmplător, cercetându-se corespondența prim-ministrului dintr-un motiv total diferit. Scrisoarea, deși a fost redactată conform unor norme tipice de adresare pentru vremea aceea, lasă în același timp impresia că cei doi ar fi cunoștințe mai vechi și că asta nu ar fi prima lor interacțiune. La un moment dat, Pásztor îi cere chiar iertare prim-ministrului pentru faptul că din cauza bolii, nu a putut să-l viziteze personal, la Budapesta.

Dar cel mai bine ar fi dacă am arunca o privire asupra variantei integrale a textului: Preamărite domn prim-ministru, Chilia mănăstirii din Bixad a ordinului bazilian, în noaptea din 18 august luna

curentă, sub flăcările incendiului, s-a părjolit în totalitate. Noi cu toții, atât călugării din ordin, cât și săracii și orfanii pe care îi îngrijim, am devenit lipsiți de adăpost și dormim sub cerul liber, sau printre copaci. Reconstruirea urgentă a chiliei, mai ales având în vedere toamna și iarna care se apropie, este un lucru primordial. Iar cum în acest incendiu devastator, au ars și fillerii pe care i-am agonisit, ba mai mult, cum nu credeam că vom fi nevoiți să bem vreodată din acest pahar amar, clădirea am asigurat-o pentru o sumă atât de nesemnificativă, încât aceasta nu acoperă nici jumătate din pagubă. Cum reconstruirea clădirii nu o putem face din forțe proprii, ne vedem obligați să deranjăm mărețul guvern pentru ajutor. Nu pentru a cere bani, ci cu acea umilă cerere, ca mărețul guvern, să doneze materialul lemnos necesar, din rezerva de lemn a vistieriei statului. Pentru acest motiv, și în numele fraților călugări, cu acea umilă cerere îndrăznesc să mă adresez Excelenței Voastre, să binevoiți să interveniți pe lângă ministrul agriculturii, pentru a primi materialul lemnos necesar pentru construcții (grinzi, scânduri, șindrilă) și cererea pe care v-am adresat-o azi, să binevoiți să o luați sub ocrotirea voastră, și [atât] prin poziția impunătoare [pe care o dețineți], [cât și] prin cuvântul hotărâtor pe care îl aveți, să interveniți ca cererea noastră umilă să nu se lovească de un refuz rigid, ci materialul lemnos, având în vedere că se apropie sezonul rece — să ni se aprobe numaidecât. Excelența voastră cunoaște aspirațiile patriotice ale ordinului, astfel că am încrederea că nu o să ne lăsați acum când ne-a lovit soarta și nu o să ne privați de ocrotirea voastră măreață. Pe lângă transmiterea cererii noastre umile și duioase, rămân a vă cere iertare pentru faptul că boala mă împiedică să vorbim personal despre toate acestea. Bixad, 22 august 1898. Cel mai umil servitor al Excelenței voastre, Árkád Pásztor, egumenul mănăstirii baziliene din Bixad. (MNL.OL.K467. Miniszterelnökségi levéltár, Miniszterelnökség, Miniszterelnök felhivatalos iratai, 9 doboz, 1898, ff. 4-5.)

Alte documente nu s-au găsit în corespondența prim-ministrului Bánffy, ceea ce ne face să credem că solicitării lui Pásztor, nu s-a dat curs. Situația politică a fost și ea destul de tensionată în acele

vremuri, peste numai câteva luni, ministrul văzându-se nevoit chiar să își dea demisia. Documentul din arhiva Gherlei, citat mai sus, stipulează destul de clar că materialul lemnos a fost adus din Yasinia, donat de către credincioși, astfel că un ajutor din partea guvernului, pare puțin probabil. Dar totuși, descoperirea poate să fie importantă, dacă ne gândim că până acum nu s-a știut că ar fi existat interacțiuni între guvern și egumen pe subiectul acesta.

În orice caz, cu sau fără ajutor ministerial, Pásztor a reușit să ducă la bun sfârșit ceea ce și-a propus: ridicarea unei noi chilii. Sfințirea acesteia a avut loc la 5 august 1900, celebrată prin unele festivități ieșite din comun. Presa vremii a acordat evenimentului o atenție aparte, astfel că multe articole au rămas drept mărturie despre cele întâmplate atunci. Amintim selectiv redacții precum *Heti Szemle*, *Szatmármegyei Közlöny*, *Pesti Hirlap*, *Szatmár és Vidéke* sau *Szamos*, care au scris exhaustiv despre cele petrecute atunci. Unul dintre articole a fost tradus și în limba română și publicat în anul 2019, în numărul 845 din *Informația de Duminică*. Din toate aceste surse, aflăm printre altele că ceremonia de sfințire s-a ținut sub supravegherea canonicului de Mukacevo Emmanuel Fejér, că la masa festivă de după slujbă au participat nu mai puțin de 300 de persoane, sau că însuși prim-ministrul interimar Kálmán Széll a acceptat să fie nașul clădirii nou sfințite (Desző Bánffy a demisionat între timp, în februarie 1899). Comitele suprem Béla Hugonnay, vicecomitele László Nagy și alți membri importanți din comitat au participat și ei la eveniment. Presa nu a omis nici incidentul neplăcut petrecut între parohul din Târșolt Eugen Dredean și alți doi cetățeni din Seini, o ceartă mai exact, alimentată de motive etnico-naționaliste (parohul Eugen Dredean a fost palmuit de către cei doi deoarece nu a vrut să intoneze imnul național al Ungariei).

Astăzi, clădirea respectivă, nu este cunoscută drept clădirea Preventorului, căci această utilitate a primit-o în perioada comunistă și din păcate se află într-o stare avansată de degradare.

Ciprian-Emanuel Honca
Muzeul Județean Satu Mare

Egumenul Árkád Pásztor (în centru), înconjurat de credincioși, la mănăstirea din Bixad. Fotografie păstrată la mănăstirea bazilicană din Prilog

Imagine din 1909 cu noua clădire construită de Pastory (Samu Borovszky, Magyarország megyei és városai. Szatmár vármegyei, 109, p. 46)

Clădirea Preventorului astăzi. Foto: Remus Țiplea

Biografia pictorului Aurel Popp, în Monografia orașului Satu Mare din anul 1908

Urmare din pagina 2

Paládi Lajos

Învățător de școală elementară, născut în 1853. Din 1876 a devenit învățător la școala elementară a bisericii reformate din Satu Mare, din 1902 este director la școala de pe strada Három-utca-köz (Brâncoveanu). A publicat articole în ziarele locale și în *Tanügyi Értesítő* (Curerul Învățământului). Opera lui individuală: *Egy vén tanító levelei* (Scrisorile unui învățător bătrân).

Paláthy Sándor

Jurnalist și redactor, născut în 1842 la Satu Mare. A fost colaborator al ziarului *Szamos*, iar în 1870 redactorul acestuia. În 1872 s-a mutat la Pesta, unde a devenit unul dintre cei mai apreciați jurnaliști. A decedat în 1881.

Palfy Gyula

Vicejude de plasă, născut în 1840 la

Satu Mare. A purtat diferite funcții juridice, apoi a fost șeful oficiului cărții funciare la Carei și membru în adunarea comitatului. A decedat în 1901 la Carei. A publicat lucrări literare în ziarele săptămânice. A redactat publicația *Szatmármegyei Közlöny* (Monitorul Comitatului Sătmar) între anii 1876-1880 și 1882-1884.

Pály Ede

Preot și protopop romano-catolic, născut în 1849 la Satu Mare. A fost capelan la Șandra, Moftinul Mare, Satu Mare, Beregszász (Berehove, Ucraina), Munkács (Mukacevo, Ucraina), Ungvár (Ujgorod, Ucraina), Baia Sprie. Profesor de institutori și de religie la Satu Mare. Între 1879-1901 a fost preot paroh la Livada. A fost membru în conducerea unor asociații culturale, din 1901 este preot paroh la Baia Sprie. A scris des în revistele catolice. Opere: *Krisztus Urunk hét szava a keresztnek* (Cele șapte cuvinte ale Domnului Nostru Cristos rostite pe cruce), *Ujgorod*, 1878; *Pály Ede költményei* 1878-1881

(Poezii de Pály Ede, 1878-1881), Livada, 1882.

Pap Endre

Poet. Publicăm datele lui biografice în Monografia Comitatului Sătmar. Aici amintim doar datele vieții lui legate de Satu Mare. După luptele politice din comitat, el a locuit la Satu Mare cu soția lui, Berenczei Kováts Jozefa. După ce Petőfi a făcut cunoștință cu Szendrey Júlia, acesta a fost des oaspetele lui Pap, și de aici Petőfi s-a deplasat la Arduș la Júlia lui. În 1848 el a fost ales deputat din partea Sătmarului. După depunerea armelor la Világos (șiria) a armatei revoluționare, a mai petrecut câteva luni la Satu Mare, apoi s-a mutat în capitală unde a decedat în 1851.

(n. red. Pap Endre a fost poet, traducător, avocat, moșier și deputat. S-a născut la Zsarolyán, azi în județul vecin din Ungaria, în 1817, și-a făcut studiile la Debrecen și Sárospatak, a învățat dreptul practic lângă Kőlcsey Ferenc în satul acces-

tuia, Cseke, care era atunci notar șef și conducătorul opoziției din comitat. În 1840 Pap s-a mutat la Satu Mare. A început să publice poezii din 1837, dar și traduceri din Goethe, Heine și Cicero. A publicat în revistele vremii, opere care au fost publicate ulterior și în volume. Casa lui a fost pe str. Cuza Vodă de azi, unde s-a construit apoi Policlinica de stomatologie.)

Pap Géza

Primar. S-a născut la Satu Mare în 1856. După mai multe funcții importante în administrația locală, a devenit primar în 1902. În anii când el a fost funcționar public a contribuit la executarea unor investiții remarcabile din oraș. A avut un rol activ în realizarea clădirii primăriei, a podului de fier, a iluminatului electricat, a căii ferate de interes local, a plantațiilor de viță de vie de la Viile Satu Mare etc. Ultimile realizări mai mari ale lui au fost hotelul Pannonia și internatul feroviar. A decedat în 1906.

Bartók Ida, soția lui Papolczy Zoltán

S-a născut în 1867 la Seini. A publicat și mai publică nuvele, foiletoane, aforisme, poezii în ziarele *Nagybánya es Vidéke*, *Szatmári Ellenőr*, dar mai cu seamă în *Szamos*, aparținând colaboratorilor interni ai acestuia.

Popp Aurel

Profesor de desen și pictor, născut în 1879. A devenit profesor la gimnaziul catolic regal în 1906. Picturi mai cunoscute: „Case din Slatina”, „La margine de drum”, „Pârâul Racoș” (în proprietatea lui Ūrmös Pál din Pesta), „Maria și micuțul Isus” (în proprietatea secretarului episcopal Hámon Róbert din Satu Mare), „Flăcăi de țigani” (în proprietatea lui Hirsch Sándor, Satu Mare), „Iarna” și „Impresii de toamnă” (în proprietatea lui Augustin Ferentiu, Satu Mare). El practică atât genul figurativ, cât și cel peisagistic.

Veres Istvan, Adriana Zaharia

EVENTIMENT

La cea de-a 27-a ediție a Festivalului Internațional de Arte Europalia, artiștii români au prezentat expoziții, spectacole, concerte în Belgia, dar și în alte țări - Regatul Unit al Marii Britanii, Franța, Olanda, Luxemburg și Germania. Evenimentele au avut loc în orașele Bruxelles, Gent, Bruges, Leuven, Liège, Luxemburg, Amsterdam, Aachen și Lille.

Europalia - 150.000 de persoane au participat la 250 de evenimente culturale românești

Peste 150.000 de persoane au fost prezente la cele aproximativ 250 evenimente care au reprezentat creativitatea românească în lume prin arte vizuale, muzică, cinema, literatură, artele spectacolului în cadrul Festivalului artelor Europalia, ediția a 27-a, la care România a fost țară invitată de onoare în perioada 2 octombrie 2019 - 2 februarie 2020. Festivalul Europalia, proiect de țară, a fost organizat împreună cu Institutul Cultural Român (ICR).

La cea de-a 27-a ediție a Festivalului Internațional de Arte Europalia, artiștii români au prezentat expoziții, spectacole, concerte în Belgia, dar și în alte țări - Regatul Unit al Marii Britanii, Franța, Olanda, Luxemburg și Germania. Evenimentele au avut loc în orașele Bruxelles, Gent, Bruges, Leuven, Liège, Luxemburg, Amsterdam, Aachen și Lille.

Chiar în ultima zi, principala expoziție „Brâncuși. Sublimarea formei” de la Palatul Artelor Frumoase Bozar, a înregistrat un record de vizitatori. Nu mai puțin de 2.500 de persoane au stat la rând să poată intra în muzeu să admire operele sculptorului român.

Koen Clement, manager general Europalia Internațional, a mulțumit partenerilor români la întâlnirea dintre specialiștii români și belgieni, care a marcat finalul expoziției „Brâncuși. Sublimarea formei”. La această dezbatere, desfășurată pe 1 februarie 2020 la Maison des Arts, Universitatea Liberă din Bruxelles, a fost apreciată opera și personalitatea marelui Brâncuși.

Arte vizuale și istorie

Muzeul Național de Istorie a României este coordonatorul, alături de ICR, a două expoziții de istorie, cu obiecte de patrimoniu și tezaur, care rămân deschise în festival până la 26 aprilie.

Expoziția „Dacia Felix”, care ilustrează prezența și civilizația dacilor pe actualul teritoriu al României, atât înainte, cât și după parțiala cucerire romană, este găzduită, în continuare, de Muzeul Gallo-Roman din Tongeren, Belgia, în timp ce Muzeul Grand Curtius din Liège pre-

Chiar în ultima zi, principala expoziție „Brâncuși. Sublimarea formei” de la Palatul Artelor Frumoase Bozar, a înregistrat un record de vizitatori

zintă expoziția „Roots - Civilizația Neolitică/ Epoca Bronzului pe teritoriul României”, care ilustrează apariția și dezvoltarea unor civilizații preistorice pe teritoriul țării noastre. „Dacia Felix a avut, până pe 31 decembrie 2019, 13.752 de vizitatori, iar „Roots”, până pe 6 ianuarie 2020, 2.297 de vizitatori, conform cifrelor comunicate, până în acest moment, de organizatorii Europalia.

Opera lui Ion Grigorescu, considerat unul dintre cei mai importanți reprezentanți ai neoavangardei, a fost prezentată într-o amplă retrospectivă, „Cinema”, în cadrul festivalului, la Galeria Kiosk din Gent, Belgia, în perioada 30 noiembrie 2019 - 2 februarie 2020.

Evoluția artei românești de la mijlocul sec. XIX până în zilele noastre a fost urmărită prin expoziția „Perspectives” (2 octombrie 2019 - 12 ianuarie 2020), un proiect despre conceptul de identitate în arta românească, curatată de Wim Waelput, în colaborare cu Igor Mocanu.

Proiectul de artă contemporană „Urs Geest”, al artiștilor Casper Fitzhugh (România) și Bart van Dijk (Belgia), curatată de Curatorul expoziției a fost Louise Osieka, constând într-o instalație și un performance, a fost prezentat în perioada 6 octombrie - 12 decembrie la galeria de artă contemporană CIAP din

Hasselt.

Artele spectacolului și muzica

Un număr de 1.200 de spectatori, printre care s-au numărat personalități din lumea culturii, diplomați, politicieni, s-au bucurat, la Bruxelles, în luna decembrie 2019, de cele trei reprezentații ale spectacolului „Povestea prințesei deocheate”, producție a Teatrului „Radu Stanca” din Sibiu. Pe 19 decembrie 2019, la spectacolul regizat de Silviu Purcărete, în sala Les Halles de Schaerbeek din Bruxelles a fost prezentă Ursula von der Leyen, președinta Comisiei Europene, alături de alți 60 de diplomați, oameni de cultură și din mediul de afaceri. Spectacolul de teatru „Povestea prințesei deocheate” are scenografia semnată de Dragoș Buhagiar.

În secțiunea dedicată muzicii, au fost prezente scene europene: soprana Angela Gheorghiu, dirijorul Cristian Măcelaru, premiat recent cu Grammy, violoncelistul Andrei Ioniță, pianistii Alexandra Dariescu, Daniel Petrică Ciobanu și Florian Mitea. În festival, a fost apreciată, de asemenea, muzica interpretată de Ansamblul Raro-SoNoRo, ConTempo Quartet, Camerata Regală. Jazz-ul artiștilor

români a fost reprezentat de Lucian Ban&Guests, Ada Milea, alături de cvartetul lui Alexandru Bălănescu, de Maria Răducanu, dar și de violonistul Florin Niculescu care, împreună cu cvintetul său, a încântat publicul în trei concerte din festival.

Unul dintre cele mai complexe proiecte selectate în festival a fost „Oedipe Redux”, în care „Oedipe”, singura operă compusă de George Enescu, a fost transpusă în ritmuri de jazz și reinterpretată în cheie modernă de Lucian Ban, celebru pianist român de jazz, și de Mat Maneri, violist nominalizat la Premiile Grammy.

Muzica tradițională a fost adusă în atenția audienței festivalului de trupe ale căror ritmuri speciale au ridicat în picior publicul în săli faimoase. De asemenea, muzica românească veche a fost împărtășită europenilor de Ansamblul de Muzică Veche „Anton Pann”, iar muzica nouă (new age) a fost reprezentată de o serie de artiști români consacrați. Muzica electronică românească a fost reprezentată de 11 artiști și trupe din generații diferite, printre care Khidja, Borusiade, Raze de soare și Karpov Not Kasparov. Compozitorul belgian Milan W. a propus prima compoziție electroacustică pentru tulpnic, instrument tradițional românesc, care a fost prezen-

tat în premieră la evenimentul de deschidere a programului muzical.

Evenimente literare și cinematografice

Tema principală a programului literar al Festivalului a fost dialogul. Pe parcursul a patru luni au fost organizate dezbatere, mese rotunde, lansări de carte cu o tematică diversă precum: perspectiva narativă a istoriei comune europene, personalități ale secolului al XX-lea, interfețele cu celelalte arte, avangarda română văzută ca o parte esențială a avangardei europene, romanul polițist - gen literar și metamorfozele acestuia, poezia română contemporană și paradoxurile lumii de astăzi. Toate acestea au fost importante forme de dialog cu publicul belgian și cu reprezentanții diasporei române. Patru scriitori din generații diferite, Gabriela Adameșteanu, Ioana Pârvolescu, Mircea Cărtărescu, Cătălin Pavel, au vorbit, pe 18 decembrie 2019, despre literatura română în context european la 30 de ani de la momentul 1989, la Bozar, cu o temă esențială a istoriei anului 2019 - căderea comunismului. De asemenea, coregraful Gigi Căciuleanu și scriitorul Mircea Dinescu au adus muzică, dans și artă culinară.

Programul intitulat „Videogramele unei națiuni” a fost desfășurat timp de două luni, în perioada decembrie 2019 - ianuarie 2020, în Belgia și Olanda. Programul a inclus filme canonice, diverse debateri, producții ale noilor generații de cinești. Au fost prezentate peste 90 de producții cinematografice românești.

Evenimente în derulare, după încheierea oficială a Europalia România sunt expozițiile „Dacia Felix” și „Roots” până pe 26 aprilie 2020; „Rethinking The Image of The World: Projects and Sketches”, până pe 9 februarie 2020, în cadrul Complexului Muzeal MILL, din orașul belgian La Louvière; „Sisteme noi: reguli și instrumente - Pren” este deschisă până pe 6 februarie, la Vecteur. Expoziția prezintă o serie de lucrări ale ilustratorului și designerului Pren; „Vederi încântătoare. Urbanism și arhitectură în turismul românesc de la Marea Neagră în anii '60-'70” va continua până pe 8 martie 2020 la CIVA.

Actorul Kirk Douglas a murit la vârsta de 103 ani

Actorul Kirk Douglas a murit miercuri, la vârsta de 103 ani, anunțul fiind făcut pe Instagram de către fiul său, Michael Douglas, conform Variety.

„Cu imensă tristețe, eu și frații mei anunțăm că Kirk Douglas ne-a părăsit astăzi, la vârsta de 103 ani”, a scris Michael Douglas pe Instagram.

El afirmă că, pentru întreaga lume, tatăl său este un actor din epoca de aur a filmului și o persoană implicată în acțiuni umanitare, al cărei devotament față de dreptate și față de cauzele în care credea au stabilit standarde la care toți putem aspira.

„Permiteți-mi să închei cu cuvintele pe care i le-am spus la ultima aniversare și care vor rămâne întotdeauna adevărate: Tată, te iubesc atât de mult și sunt atât de fericit să fiu fiul tău”, a afirmat Michael

Kirk Douglas a câștigat un Oscar onorific în 1996

Douglas în finalul mesajului său.

Kirk Douglas s-a născut pe 9 decembrie 1916, cu numele Issur Danielovich,

în Amsterdam, New York. Părinții lui au fost imigranți din Belarus, care au venit în Statele Unite ca să scape de pogromul evreiesc. Și-au schimbat numele în Demsky. Copil fiind, Kirk Douglas era cunoscut ca Izzy Demsky.

Biografia actorului arată că una tipică tuturor americanilor care își doresc ca fanteziile lor să se împlinescă. Crescut în sărăcie, și-a descoperit talentul pentru actorie în timpul liceului. A avut mai multe slujbe, inclusiv ca luptător într-un bălci, ca să-și poată permite să meargă la facultate. A primit o bursă și a ajuns la Academia de Artă Dramatică Americană.

Lauren Bacall l-a recomandat producătorului Hal Wallis. Acesta l-a urmărit pe Broadway și a semnat cu el imediat pentru un rol alături de Barbara Stanwyck în filmul „Dragoste ciudată/ The Strange Love Of Martha Ivers” (1946).

Nu a jucat rolul romanticului. Timp de un deceniu a fost star la Hollywood și a primit trei nominalizări la Oscar pentru rolurile din filmele „Champion”, „Van Gogh/ Lust for Life” și „The Bad And The Beautiful”.

Ca actor pe marele ecran, Kirk Douglas a avut de luptat cu două tradiții. A sosit la Hollywood când vechiul sistem al studiourilor era pe cale de dispariție, în opoziție cu ascensiunea strălucitoare a unor staruri ca Lauren Bacall, Linda Darnell, Jane Greer și Ann Sothern. În același timp, datorită calităților sale, s-a putut alia cu noua generație de actori.

După ce a interpretat unul dintre cele mai faimoase roluri ale sale, Van Gogh, în filmul regizat de Vincente Minnelli, „Lust for Life”, actorul a dezvăluit că a fost atât de afectat de viața bulversată a artistului, așa încât a fost greu să-și revină din acea stare. Soția lui povestea că era

atât de obsedat de rol, încât „venea acasă cu barba lui mare și roșie ca Van Gogh, purtând acele cizme greoaie, și călcând apăsat prin jurul casei, încât era înfricoșător”.

A lucrat cu cei mai buni regizori din epoca lui, printre care Stanley Kubrick, Billy Wilder, Howard Hawks, Vincente Minnelli, Joseph L. Mankiewicz și Elia Kazan.

Kirk Douglas a supraviețuit unei prăbușiri cu elicopterul, accident în care alți doi pasageri au murit. A suferit un accident vascular cerebral în timpul discursului pe care l-a susținut la o ediție a Festivalului de Film de la Londra.

A câștigat un Oscar onorific în 1996, două Globuri de Aur, un premiu pentru întreaga carieră oferit de American Film Institute și un Urs de Aur onorific decernat de organizatorii Festivalului Internațional de Film de la Berlin.

“În ziua de odihnă am stat în bivouac, am verificat mai amănunțit motocicleta, mi-am spălat niște haine, m-am pregătit pentru a doua săptămână ca să-mi fie mult mai ușor. Dar m-am și odihnit. Chiar nu am făcut nimic în plus. Am mers și am mâncat bine. Noi cei de la Malle Moto am avut în spatele camioanelor un barbecue”

INTERVIU

Mani Gyenes: Am câștigat clasa Malle Moto. Este rezultatul de care mă bucur cel mai mult

Sătmăreanul s-a întors legendă de la al zecelea său Dakar și se gândește deja la următoarea ediție din Arabia Saudită

Emanuel Gyenes s-a întors legendă de la Raliul Dakar 2020. În Arabia Saudită, sătmăreanul de la Autonet Motorcycle Team a bifat al zecelea start, fapt ce i-a adus titlul de legendă a Dakarului. După peste 7.000 de kilometri parcurși între 5 și 17 ianuarie, Mani Gyenes a ocupat locul 29 la general și a urcat pe prima treaptă a podiumului la Malle Moto - Original, clasă la care nu ai asistență tehnică. În clasamentul legendelor la general, sătmăreanul a încheiat pe locul 4.

La câteva zile de la revenirea la Satu Mare, pe Mani Gyenes l-am avut în studioul Informația TV la emisiunea Panoramic Sportiv. În rândurile următoare vă prezentăm o parte din răspunsurile pe care ni le-a dat legenda Dakarului.

- A fost cum te așteptai prima ediție din Arabia Saudită?

- Traseul și organizarea au fost exact cum mă așteptam, la fel și rezultatul pe care l-am înregistrat. În schimb nu mă așteptam să fie așa puțini spectatori pe traseu, la start și la finiș. Traseul a fost peste așteptările mele, puțin mai ușor în comparație cu traseele din America de Sud. Mi-a plăcut! Poate organizatorii și-au propus ca în primul an din Arabia Saudită să fie mai ușor, să nu întâmpine probleme. După experiențele anilor trecuți, cred că vor urma ani mai grei și în Arabia Saudită.

- Când spui “spectatori puțini” la câți te referi?

- Nu pot să dau un număr exact. Mă simțeam de parcă nu eram la un concurs atât de renumit cum este Raliul Dakar. Parcă eram la un concurs amical. Poate la finiș au venit mai mulți spectatori decât la festivitatea de deschidere. Poate și pentru că la finiș era programat un concert destul de mare.

- Din exterior dai senzația că a fost o ediție ușoară pentru tine. A contat experiența?

- Nu pot să spun că a fost o ediție ușoară, probele chiar erau foarte grele și lungi. De exemplu am avut o probă cu peste 900 de kilometri. Trebuie să stai în șa destul de mult, nu e ușor. În a doua săptămână am fost pe traseu cu nisip unde am mers mult mai ușor. În America de Sud era mult mai greu pe astfel de traseu. Aici n-am depus mult efort. Asta cred că ne-a ușurat treaba. Și temperatura ne-a favorizat. Când ești la 40 de grade și stai toată ziua în motocicletă, clar că transpiri mai mult, te consumi, este mai solicitant și este greu să rămâi într-o formă bună. În Arabia Saudită erau 20 de grade și clar că nu depui foarte mult efort, nu pierzi mult lichid, nu te dezhidratezi. Fără să ne dăm seama, cred că ne-a ușurat foarte mult treaba. Un alt aspect, aici diferențele de altitudine nu au fost chiar atât mari. Dincolo urcam la 4.900 de metri, aici cel mai înalt punct l-am avut în prima săptămână la 1.400 de metri.

- Te așteptai să fie mai grea a doua săptămână. Cum a fost?

- În cele din urmă nu a fost mai grea. În prima parte am avut multă piatră, eram în zonă montană și ne-a solicitat mai tare tehnic și fizic. Trebuia să fiu atent să nu cad, ori să lovesc motocicleta. În a doua săptămână era nisip și trebuia să fiu atent în special la vârful

dunelor. N-a fost mai periculos, deși accidentele grave de la acest Dakar s-au întâmplat în a doua săptămână. Poate și pentru că era mai rapid și că s-au înregistrat viteze mari. Dar accidentele nu au avut loc din cauza traseului. Ce au pățit Paulo Goncalves și Edwin Straver se putea întâmpla și în America de Sud.

- Ai câștigat clasa Malle Moto. Despre ce este vorba?

- Malle înseamnă cutie în limba franceză. Din ce este în acea cutie trebuie să-ți reparați motocicleta. Atât am avut eu, doar o cutie de fier, două genți mari în care-mi duceam echipamentele și patru roți care-mi erau într-un camion al organizatorilor. În acel camion trebuia să-mi încapă aceste lucruri. Ele îmi erau duse în următorul bivouac. La Malle Moto doar eu singur am voie să-mi repar motocicleta, să o pregătesc pentru etapa următoare. Practic am mers la acest Dakar fără echipă de asistență. La această categorie s-au înscris 40 de concurenți și eu am reușit să termin pe primul loc.

- După prima etapă ai devenit liderul clasei Malle Moto - Original. Ai forțat din primele zile?

- În primele zile am încercat să-mi creez un avantaj. Am reușit, dar nu pot să spun că am tras foarte tare. În primele zile au greșit mult ceilalți piloți, având și probleme de navigație. Benjamin Melot a avut și o căzătură. Eram cu el, ambii eram pierduți pe un traseu. M-am oprit, l-am întrebat dacă totul este în regulă. Mi-a zis că da și am mers mai departe. El a greșit destul de mult în prima săptămână și față de el am reușit să acumulez o oră și 40 de minute, Benjamin ocupând locul 3. În a doua săptămână trebuia să am grijă să nu se apropie de mine, să nu forțez.

- De ce îți era frică de locul 3 și nu de locul 2?

- În prima săptămână nu s-a arătat realitatea. Știam că Benjamin, locul 3, este mai rapid decât Florent Vayssade, locul 2. Benjamin a recuperat foarte mult în a doua săptămână, e terminat pe locul 2. În a doua săptămână am făcut un joc tactic, am mers la siguranță și nu să trag să urc în clasamentul general. Mă uitam doar la clasamentul Malle Moto și încercam să-mi păstrez

avantajul. Dacă chiar trebuia, puteam să merg mai tare.

- Ce beneficii are o legendă a Raliului Dakar?

- Nu are niciun beneficiu financiar. Este doar un titlu cu care mă mândresc.

- Cum ai văzut lupta pentru primul loc?

- Este pentru prima dată când Honda a câștigat clasa moto. Până acum, 18 ani la rând doar KTM s-a impus. Mă bucur pentru succesul lor din acest an. Mă bucuram și pentru altă marcă. E un lucru bun pentru sport să câștige și altă marcă.

- Înainte de Dakar semnați anumite lucruri cum că sunteți conștienți de riscul la care vă expuneți și că mergeți pe propria răspundere?

- Clar. La orice concurs, peste tot. Trebuie să semnez o hartie că merg pe propria răspundere. Organizatorii nu pot să răspundă pentru fiecare dintre cei 400-500 de piloți câți participă la Dakar. Ei îți pun la dispoziție un traseu care este semnalat așa cum trebuie. Își asumă și organizatorii un risc, dar față de concurenți nu cred că pot să facă acest lucru.

- Se oferă daune familiei dacă se întâmplă ceva?

- Sincer, nu știu. Dar nici nu vreau să aflu. Când suntem în faza de înscriere trebuie să avem o asigurare valabilă, care oferă dacă se întâmplă ceva până la câteva sute de mii de euro. Organizatorii chiar pun preț pe acest aspect.

- Cum s-a descurcat motocicleta?

- Foarte bine! În plus, față de lucrurile planificate, am avut doar o scurgere de ulei, iar în penultima zi mi s-a spart toba, pe care am schimbat-o rapid, în 10 minute. Dar a fost o motocicletă foarte fiabilă, mi-a plăcut cum a mers. Nu am avut mult de lucru, doar schimb de ulei, schimb de cauciucuri, filtre, unele verificări. Pregătirea motocicletei pentru următoarea zi îmi lua cam o oră jumătate, două ore.

- Cum au fost etapele în care primeai roadbook-ul înainte de cursă?

- Au fost șase etape în care am primit roadbook-ul înainte cu 15 minute de concurs. Nu m-a afectat deloc. Primii cinci piloți erau afectați. Pot să zic că m-a ajutat pentru că nu mi-a luat timp după-masa când pregăteam motocicleta, ca să mai fac și roadbook-ul pentru ziua următoare.

- Cum a trecut ziua de odihnă?

- Am stat în bivouac, am verificat mai amănunțit motocicleta, mi-am

spălat niște haine, m-am pregătit pentru a doua săptămână ca să-mi fie mult mai ușor. Dar m-am și odihnit. Chiar nu am făcut nimic în plus. Am mers și am mâncat bine. Noi cei de la Malle Moto am avut în spatele camioanelor un barbecue.

- Ce făceai să te recuperezi după o etapă?

- Nu prea aveam cum să-mi revin. Seara te pui să dormi, ai 6-7 ore la dispoziție și în acele ore te odihnești. Îmi pun mereu dopuri în urechi ca să nu aud gălăgie, compresoare, motociclete, mașini. Este gălăgie, nu are cum într-un bivouac să fie liniște pentru că la orice oră vin mașini de concurs. Noi la moto terminăm pe la ora 16, 17, 18, chiar și 21, dar camioanele ajung aproape de miezul nopții și piloții încep să lucreze la ele. Mecanicii au nevoie de lumină, iar pentru lumină trebuie să meargă generatoarele.

- Care sunt cele mai reușite ediții de Dakar?

- Anul acesta am câștigat clasa Malle Moto și cred că este un rezultat foarte mare. De acest rezultat mă bucur cel mai mult. Dar este foarte aproape de locul 14 la general din 2016, un rezultat extraordinar. Nu știu dacă voi reuși vreodată să ajung aproape de acel rezultat. După aceste două ediții vin cele două victorii la Marathon. Un rezultat extraordinar a fost și acel loc 46 din 2007 când am reușit să termin chiar primul Dakar. Pe ultimul loc ar fi ediția din 2009 când am abandonat în etapa a doua.

- Îți schimbi motocicleta pentru ediția 2021?

- Nu știu deocamdată. Trebuie să văd cum pot să comand una nouă, dacă reușesc să o vând pe cea pe care o am. Vedem. Deocamdată nici nu a ajuns acasă.

- Se dau premii în bani la Dakar?

- Se dau, dar nu sunt sume consistente cum cred unii. Locul 1 la general ia 50.000 de euro, ceea ce nu acoperă nici jumătate din cheltuielile concurentului. Cred că niciun concurent nu merge la Dakar pentru premii. Este un premiu și la clasa Malle Moto, dar nu poți să-ți acoperi nici taxa de înscriere din el.

- Ce-ți propui pentru restul anului?

- Vreau să merg în campionatul Ungariei de enduro unde trebuie să-mi apăr titlul de campion național, vreau și un campionat din România. La sfârșitul lunii iulie vreau să merg la Sibiu la Red Bull Romaniacs, pentru a 17-a oară. La sfârșitul lunii august va fi International Six Days of Enduro, în Italia, și deocamdată sunt 80% șanse să merg.

Emanuel Gyenes la Dakar

2007: locul 46

2009: abandon etapa a doua

2011: locul 17, câștigător la clasa Marathon

2012: locul 39

2015: locul 21, câștigător la clasa Marathon

2016: locul 14

2017: locul 17

2018: locul 23

2019: abandon etapa a opta

2020: locul 29 la general, câștigător la clasa Malle Moto - Original

A consemnat Ionuț B.

Între cei 1.146 de scriitori români incluși într-o Enciclopedie apărută la Chișinău se numără și sătmărenii: Gheorghe Glodeanu, Ioan Nistor, Salah Mahdi, Aurel Pop, Radu Ulmeanu și George Vulturescu.

Ioan Nistor

O expresie preluată mecanic: "a trece în neființă"

În anii comunismului existau cuvinte interzise în presă: cruce, biserică, viață veșnică, nume de sfinți, marile sărbători ale creștinătății etc. De asemenea, nu se putea spune: a trecut la cele veșnice, a se duce în lumea celor drepti... Cenzura controla totul. Expresiile de mai sus includeau credința religioasă în sufletul nemuritor. Existau verbele **a muri**, și **a deceda**, dar erau considerate prea directe sau uzate. **A da ortul popii** devenea ușor ironic, se putea folosi pentru o anumită sarcină de partid care s-a dezumflat. Nici expresia „**a și da obștescul sfârșit**” nu era adecvată, marii activiști nu mureau la fel de toți ceilalți... Așa a apărut expresia „a trece în neființă”. O găselniță ateistă. Nefericită. O ființă dragă nu putea trece în neființă. Neființa este neantul, este hăul, nimicul, absența, vidul, genunea. Or, cu moartea unui om nu e chiar așa. Ce sunt cimiti-

rele? Ce sunt ritualurile creștine? Pe de altă parte, formularea impusă de activiștii PCR nici măcar nu e logică. Verbul de mișcare „a trece” presupune că mortul, atunci când „trece”, este viu... Greșesc? În anunțurile mortuare apar formulări de genul celor arătate mai sus. Și nimeni nu impune să fie evitate, să se renunțe la ele, dacă au intrat atât de bine în limbajul automatizat. Sau al celor care chiar cred că moartea e... ne-ființă. În ce-i privește pe comuniști, era limpede. Că doar nu era să se scrie la moartea comuniștilor Petre Groza și Gheorghe Gheorghiu-Dej că s-au dus în împărăția cerurilor sau la cele veșnice... Nici că „i-a luat aghiută”, că era incorect politic. Rândurile acestea au doar menirea de a îndemna la meditație. E bine să preluăm necritic tot ce ne oferă viața, sau e nevoie de o sită pentru a alege grâul din neghină, frumosul din

marea amorfă a realității?

Desigur, problematica poate fi mai bine înțeleasă din aprecierile avizate ale teologilor. Dar și considerațiile mirenilor, ca simple păreri scriitoricești, pot fi luate în seamă. Despre FIINȚĂ avem o bibliografie bogată. Să ne amintim de Eminescu, de versul „La-nceput pe când ființă nu era nici ne-ființă” din Scrisoarea I, sau de C. Noica (Devenirea într-o ființă), de M. Vulcănescu (Dimensiunea românească a existenței), Eugen S. Cucerzan (Familia ființei), de alți filosofi.

Conchid afirmând că opinia mea poate fi sau nu luată în seamă. Dar mă împing „a ghiută” să adaug că, dacă expresia din titlu nu se potrivește ființelor omenești, ea s-ar potrivi unor partide. Ar suna chiar frumos, într-o foaie a PSD-ului, un titlu ca acesta: „Vă anunțăm cu durere că partidul nostru, an-

chilozat, după o lungă suferință, a trecut în neființă!”

În final, o fake-news din Oaș. Un prieten din partidul-stat mă anunță că, lângă Vârful Pietroasa, a fost clădit, pe verticală, un munte paralel după modelul statului paralel al Marelui Patriot de la Rahova. Muntele a fost clădit cu sârg cam trei decenii din promisiuni și va fi destinat schiorilor pe timp de vară. Paralele, necesare pentru tunurile de zăpadă artificială, vor fi gestionate de șomerul Remus Vâlcov, specialistul în tunuri al guvernului dăncilean...

La final, o atitudine de poet adevărat. Dl Marko Bela, fostul lider UDMR, despre cazul Ditrău: „Am picat testul. Suntem responsabili, pentru că cerem toleranță pentru noi, dar îngăduim intoleranța comunității noastre”. Actualul, tot poet, dar mai puțin adevărat, n-a zis nimic. Explicația: sărbătorește planta-

rea, în curtea bisericii din bantustanatul Ditrău, a unui bananier în care bananele sunt făcute de mâinile enoriașelor. În acest timp, dl Asztales Csaba, președintele CNCD, zice, deși nu crede, că greața mass-mediei împotriva rasismului e propagandă împotriva minoritarilor.

Livia Mărcan

Efectul unei povești

Ajuns într-un asemenea punct al povestirii, singurul lucru pe care eram capabilă să-l înțeleg era că fratele meu, singurul, meu frate, dovedind o admirabilă consecvență pentru un om care își simțea aproape moartea, inventa fără oprire fiecare cuvânt al nevoii sale de ficțiune. Nici măcar apropierea morții nu-i alterase gustul fabulatoriu. Atunci, fulgerător, am avut senzația că dorea să-mi lase moștenire casa ficțiunii și favoarea de-a mă instala în ea pentru totdeauna. Drept pentru care, sărind din mers în atelajul lui de cuvinte, i-am spus cu brutalitate:

- Mă confundai, frate al meu! Nu sunt sora dumneavoastră. În ceea ce-i privește pe cei din jur, nu sunt decât personaje inventate de tine și de obsesiile tale livești. M-a privit oarecum contrariat, până când, în sfârșit, a părut să priceapă. Plin de emoție mi-a strâns mâna și mi-a adresat un zâmbet fericit,

zâmbetul cuiva încredințat că mesajul lui fusese înțeles cum se cuvine.

Pe lângă inventariul trăirilor nu există nimic altceva, iar desăvârșirea adevărului înseamnă să știi cu precizie că totul e doar ficțiune și, așa stând lucrurile, să crezi în ea. Aveam conștiința jocului, iată-mă prizoniera unui destin. Am ajuns repede să-mi doresc amnezia, să-mi ard amintirile una după alta sau, în fine, să le adun ca pe o grămadă de lemne moarte înfășurate într-o pânză de păianjen, să mă descotorosesc de ele părăsindu-le în piață; să le vând pentru puțină uitare, pentru un dram de pace și de liniște. Dacă nimeni nu le vrea, să le las de izbeliște, ca pe niște bagaje rătăcite. De fapt, nu mă vedeam bine nici în această piață a memoriilor care se dau la schimb și se preschim-bă-n fum. Am hotărât că trebuie să renunț la deprinderea de a exista în vis și să-mi fac din viață o poveste care să-

mi amintească de ceea ce se întâmplă cu adevărat. Din punctul de vedere al lumii trebuia rezolvată problema magiei livești. Așa că am pornit prin lume.

Omul care îmi vorbea acum pe drum era orb. Nu se vedea niciun baston, numai mâna lui pusă pe umărul unui adolescent:

- Vin de departe, dintr-un alt veac, vârsat într-o poveste dintr-o altă poveste, și istoria voastră, a oamenilor, care nu este o traducere a realității, mă interesează. O iau așa cum este ea: artificială și dureroasă. Când eram tânăr, îmi era rușine că sunt un om care iubește cărțile, și nu un om de acțiune. Atunci am inventat împreună cu sora mea povești în care mereu trebuia să lupt cu fantomele. Așa se face că astăzi mă găsesc ca un obiect depus în istoria voastră, despre care nu știu nimic. Am fost expulzat în cuvânt și poate prea

mult de o poveste pe care cineva mi-o șoptea la ureche de parcă aș fi fost un muribund căruia trebuia să-i spui lucruri poetice sau ironice ca să-l ajuti să plece. Când citesc o carte, mă instalez în ea. E meteahna mea. V-am spus adineauri că am fost un falsificator; sunt biograful greșelii și al minciunii. Nu știu ce mâini m-au împins până la voi. (Cred că cele ale povestitorului vostru care trebuie să fie un contrabandist, un traficant de vorbe.) Ca să vă ajut, vă spun de unde vin și vă ofer ultimele fraze ale poveștii pe care am trăit-o. Vreau să știți că-mi place să-mi inventez amintirile. Am frecventat mulți poeți și tot atâția povestitori.

Ascultându-l înțelegeam că m-am trădat din nou pe mine însămi. A fost teribil de dureros. În liniștea acelor clipe mirosea a femeie plecată.

În zadar am luat cu pumnii lumină din morile unde a fost răstăgănită do-

rința, pământul n-a mai înflorit; am rugat plopii să vegheze fără odihnă, dar erau triști. Numai visele mele mai învie pe-ascuns în noaptea unui surâs neîntâmpinat. Murim câte puțin dacă nu mai visăm, iar dacă visăm, murim de plăcere.

Căci muritori suntem.

Scriitori sătmăreni în antologii apărute în China și Republica Moldova

Sub genericul - Poezia Română Contemporană, recent, tomul a văzut lumina tiparului, în China, în traducerea lui Gao Xing. Antologia este deschisă cu un amplu studiu introductiv care oferă o panoramă edificatoare privind caracteristicile și evoluția liricii noastre din secolul XX. Antologia propune cititorilor chinezi eșantioane din creațiile a 43 de autori precum: Lucian Blaga, Maria Banuș, Ștefan Augustin Doinaș, Nina Cassiana, Petre Stoica, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Gheorghe Grigurescu, Cezar Baltag, Dan Laurențiu, Emil Brumaru, Ileana Mălăncioiu, Angela Marinescu, Cezar Ivănescu, Ana Blandiana, Gabriela Melinescu, Virgil Mazilescu, Nicolae Prelipceanu, Adrian Păunescu, Ion Drăgănoiu, Dorin Tudoran, Adrian Popescu, Ion Mircea, Vasile Dan, Mircea Dinescu, Ioan

Flora, Cassian Maria Spiridon, Liviu Ioan Stoiciu, George Vulturescu, Carolina Ilica, Nichita Danilov, Lucian Vasiliu, Magda Cârneci, Gabriel Chifu, Marta Petreu, Mircea Cărtărescu, Daniel Corbu, Ioan Es Pop, Bogdan Ghiu, Radu Andriescu, Ruxandra Cesereanu, Anca Mizumusch și Amalia Stănescu.

Așa cum se vede din simpla enumerare a autorilor, antologia dovedește o cunoaștere în amănunt a poeziei noastre și reprezintă o hartă surprinzător de exactă a acesteia, absențele semnificative fiind foarte puține. Nu e de mirare o asemenea performanță, dacă spunem că autorul antologiei este Gao Xing, un excelent traducător și un fin cunoscător al literaturii române, intelectual de mară și prieten al țării noastre, o personalitate care are la activ importante realizări editoriale menite să apropie cele

doă literaturi.

O altă lucrare apărută de astă dată la Chișinău, director de proiect fiind - Traian Vasilică, coordonator academicianul Mihai Cimpoi, este intitulată - Enciclopedia scriitorilor români de pretutindeni (în propria lor viziune), include 1.146 de scriitori români din peste 50 de țări. Este demn de remarcat faptul că aproximativ 160 de autori sunt din Republica Moldova.

Ediția a apărut în 1.200 de exemplare și costă 60 de euro. Ca o curiozitate merită menționat faptul că volumul cântărește 2 kilograme.

Între cei 1.146 de scriitori români incluși în enciclopedie se numără și sătmărenii: Gheorghe Glodeanu, Ioan Nistor, Salah Mahdi, Aurel Pop, Radu Ulmeanu și George Vulturescu.

Ioan C.A.

Festivalul "George Enescu", nominalizat la International Opera Awards 2020

Festivalul Internațional "George Enescu" a fost nominalizat în premieră la International Opera Awards 2020, în contextul promovării tot mai susținute a operei în programul său artistic.

Potrivit unui comunicat de presă transmis vineri Agerpres, festivalul urmează să-și susțină nominalizarea prezentând juriului programul dedicat operei la ediția din 2019.

Câștigătorii premiului urmează să fie anunțați în cadrul unei festivități care va avea loc la prestigiosul Sadler's Wells în Londra, pe 4 mai 2020.

"Este o mare onoare și bucurie ca Festivalul Internațional 'George Enescu' să fie recunoscut ca un promotor al operei, cu atât mai mult cu cât această abordare

mai amplă a lucrărilor lirice, care se datorează direcțiilor artistice ale lui Vladimir Jurowski, se înscrie deja într-o tendință demarată în 2017 și cu o abordare modernă, care utilizează tehnologiile multimedia. Această tendință va continua, programul ediției jubiliare din 2021 a festivalului urmând să prezinte opere noi", a declarat Mihai Constantinescu, directorul general al evenimentului.

La conferința de deschidere a ediției din 2019 a festivalului, directorul artistic, maestrul Vladimir Jurowski, sublinia că programul a scos în evidență preocuparea pentru lumea operei, prezentând o varietate de capodopere, de la mai marii din epoca barocă și până la elitele teatrului muzical din secolul al XX-lea.

“Nu-ți face griji pentru lucrurile pe care nu le poți controla! Acesta este secretul fericirii.”

(Epictet)

FILA DE PSIHLOGIE

Schimbă-ți perspectiva dacă vrei mai multă fericire în viața ta!

Schimbarea de orice fel este o provocare, deoarece inerția este calea cea mai ușoară. De ce pare atât de greu să faci o schimbare? Dr. Joe Dispenza, cercetător în neuroștiințe, spune că „de fapt ne-am condiționat să credem tot felul de lucruri care nu sunt neapărat adevărate - și multe dintre aceste lucruri au un impact negativ asupra sănătății și fericirii noastre.” El spune că suntem dependenți de credințele și emoțiile noastre din trecut... și vedem convingerile noastre ca pe niște adevăruri, nu ca pe idei pe care le putem schimba.

Cu toate acestea, Neuroștiința dovedește că îți poți reconstrui structura mentală și o poți orienta spre viitorul mult dorit. Cu alte cuvinte, mîntea crede ceea ce îi spui. Astfel, este posibil să o direcționezi înspre ceva spectaculos. Ai capacitatea de a diminua aspectele negative și de a încuraja mai mult rezultatele pozitive. Da, îți poți redirecționa gândurile, credințele și așteptările, creând o realitate diferită. Perspectivele tale pot fi gestionate mai bine.

Delimitează cu claritate începutul și finalul obiectivului tău

Să luăm exemplul de suprasolicitare. Dacă ești ca mulți dintre semenii tăi, te străduiești să mergi mai departe tot timpul, fie că vorba despre situația ta la serviciu, acasă sau în viața personală. Este posibil să te străduiești pentru o promoție, vrei să îți organizezi apartamentul, să slăbești 10 kilograme sau să atingi un obiectiv de fitness. Dar cumva acel punct de relaxare de la finalul realizării este evaziv, pentru că nu ți-ai pregătit încă mîntea cu privire la modul de închidere a obiectivului

tău. Vei merge înainte în mod constant... alunecând încontinuu spre aceeași rutină de stabilire a unor obiective mari, aproape imposibile.

Ce se întâmplă dacă una dintre rezoluțiile tale pentru acest an ar modifica obiectivul în jumătate sau chiar o treime? Stabilirea obiectivelor mai mici, realizabile, chiar și zilnic sau săptămânal, îți poate aduce un sentiment enorm de mulțumire și realizare - în raport cu obiective grandioase, care te epuizează mental și fizic.

Este posibil ca pentru obiectivul major pe care ți l-ai setat inițial să fie nevoie de o armată de oameni care să ducă la bun sfârșit îndeplinirea lui. De asemenea, este posibil să ai probleme în delegarea unor sarcini, să fii sfâșiat de priorități sau să te confrunți cu alte obstacole care te țin blocat.

Fii blând cu tine și fă pași concreți către schimbare

Vizualizează schimbarea pe care ți-o dorești. Imaginează-ți „un nou tu”, indiferent dacă este vorba despre o persoană mai organizată, mai sigură din punct de vedere financiar, un agent de vânzări de top, o persoană cu un echilibru excelent între muncă / viață, iubitor de natură sau orice alt stil de viață îți dorești.

Imaginează-ți toate răsfăturile care vin odată cu schimbarea ta. Poți să-ți postezi imagini sugestibile pe computer care să reprezinte noul tău stil de viață.

Fă o schimbare lentă și constantă. Dacă am putea avea o baghetă magică care să ne transforme visele instantaneu în realitate, ar fi minunat, dar schim-

barea bruscă este adesea trecătoare. Întotdeauna predomină constanța și perseverența.

Tu alegi maniera în care gândești

Conștientizează-ți gândurile. Ai o putere completă asupra a ceea ce alegi să gândești. Fii clar și consecvent cu gândurile despre ceea ce vrei în viața ta și fii conștient, de asemenea, de ceea ce nu vrei. Dacă te surprinzi rulând gânduri negative, comută-ți atenția pe un gând pozitiv.

Indiferent dacă ai de-a face cu un șef provocator, te pregătești pentru un interviu de angajare sau începi un proiect nou, reprezintă-ți mai întâi în plan mental un rezultat pozitiv. Fără direcție sau concentrare, gândurile sunt ca niște

bărcuțe pe un râu ce curge în amonte - nu ajungi astfel la o destinație clară. Menținându-ți atenția vie asupra obiectivelor, le permiți acestora să devină realități concrete.

Oricând poți deprinde obiceiuri noi

Învăță câteva tehnici de schimbare a obiceiurilor. Cuvintele și imaginile pe care le folosești îți creează și ele realitatea. Modifică-le și ele vor lucra pentru tine. Îmbogățește-ți vocabularul cu cât mai multe cuvinte pozitive, care exprimă grandoare și satisfacție, cum ar fi: „entuziasmat”, „minunat” sau „distractiv”. Scrie-ți sentimentele într-un jurnal și, dacă negativitatea a apărut, schimbă-ți discursul. Recunoștința și aprecierea, alături de o doză sănătoasă de iubire de sine, sunt cheile menținerii unei atitudini pozitive și fericite față de viață.

Auto-corectează-te. Fii dispus să eșuezi. Cei mai de succes oameni au avut vise mari și nu au lăsat eșecurile să îi oprească pe parcurs. Aceștia au folosit aceste experiențe ca blocuri de construcție, iar negativității nu au reușit să-i oprească niciodată. Oamenii de succes își regândesc și își reglează planurile. Dacă un loc de muncă, o companie sau o relație nu funcționează, revizuește sau resetează situația. Viața înseamnă reglare și învățare.

„Dacă vrei ceva ce nu ai avut niciodată, trebuie să fii dispus să faci ceva ce nu ai făcut niciodată.” (Thomas Jefferson) Cum vei aduce schimbare semnificativă în viața ta - într-un mod diferit - în acest nou deceniu de oportunități?

Sursa: <https://www.psychologytoday.com/intl/blog/tame-your-terrible-office-tyrant/202002/change-your-perspective-and-create-more-happiness>

Durerile coloanei vertebrale ascund emoții blocate

Dacă suferiți des de dureri sine materia, de tip vertebral sau paravertebral, este important, pe de o parte, să vă dați seama de unde provin aceste dureri și, pe de altă parte, să verificați dacă nu au o origine patologică, înainte de a vă gândi la o posibilă origine psihogenă.

Durerile cervicale: „credința fără încredere în sine nu este decât o iluzie a eului”

Dacă ați înceta să vă limitați orizontul la lungul nasului, ați fi mult mai puțin complexat. Durerile cervicale sunt adesea consecința unei răni narcisice, al cărei scop este destabilizarea încrederii în sine. Aceste dureri pot apărea brusc și dispărea la fel de repede în clipa în care sentimentul de inferioritate dispăre. Dacă suferiți de dureri cervicale atipice, nu vă rezeziți la kinetoterapeut, înainte să fi trecut în revistă sentimentele și gândurile parazite. Cauza nu se

afală niciodată prea departe. Dacă este vreun apropiat care vă vrea răul, veniți-i de hac, în gând, firește, după care îndepărtați-vă de el. Dacă este un sentiment nociv, vizualizați-vă curățirea câmpului psihologic. Trebuie să afânați brazdele conștiinței, ca să-i dați aer să respire. Vertebrele cervicale botezate „cei șapte stâlpi ai înțelepciunii” sunt, în primul rând și înainte de toate, sediul simbolic al credinței (în sine, în Dumnezeu sau în orice altceva). Credința însă este primul dintre acești stâlpi, indiferent care ar fi ordinea în care îi plasați pe ceilalți șase.

Durerile dorsale: „cei vinovați sunt adesea victime ale propriei lor nevoi de ispășire”

Oamenii nu sunt destul de copți ca să trăiască fără tema de damnare. Au nevoie de constrângeri. Au nevoie să sufere ca să se simtă mai buni. Au nevoie să fie vinovați ca să primească iertarea și să se bucure de dulcele sentiment al răscumpărării.

Dacă durerile dorsale nu sunt provocate de vreo scolioză, de o scifoză sau de orice altă cauză structurală, ele pot fi consecința „spatelui curbat psihic” sau o reacție la frica de muștrările care vă așteaptă drept pedeapsă pentru o greșală pe care ați comis-o. Dar la urma urmelor, nu cumva vă place să vă simțiți vinovați din pură plăcere masochistă? Teama de pedeapsă poate foarte bine să pară atât de excitantă, de așteptată și de sperată, încât vă va elibera de sentimentul psihotoxic care este cuplabilitatea. Vertebrele dorsale sunt însuși sediul culpabilității. Majoritatea strămoșilor noștri erau obișnuiți să fie bătuți fără motiv de către stăpânii lor; cu siguranță aceasta este cauza pentru care vertebrele dorsale au devenit o sucursală psihoanatomică a culpabilității.

Durerile lombare

Acestea trebuie puse în legătură cu o atitudine de încăpățănare, fondată sau nu. Este durerea de care suferă cei încăpățânați ca niște catări. Ei se aruncă

în zid și mai și claxonează, dar nu le trece prin cap să-l ocolească pentru a-l evita. Li s-ar putea spune că n-au dreptate, deși au o nevoie imensă să audă că nu greșesc, mai ales când se înșală.

Durerile sacrale: „o sănătate perfectă este singurul sacrament care contează”

Instinctul de supraviețuire se regăsește în diferite părți ale corpului, printre care și osul sacrum, care este unul din sediile sale simbolice. Iubire nestăpănită de viață, acesta este instinctul de supraviețuire. Durerile atipice în regiunea sacrală vă informează că instinctul de supraviețuire este slăbit și că trebuie să acționați. Sănătatea vă este în primejdie sau poate că șansele de reușită riscă să fie distruse. Trebuie să acționați.

Durerile cocciene: „entuziasmul este o energie vulnerabilă în fața prăbușirii brutale a unei motivații frauduloase”

Energia kundalini este izvorul oricărei energii sexuale și spirituale, iar filosofia tantrică o situează la baza co-

loanei vertebrale. Entuziasmul este un sentiment fragil. El îi deranjează pe cei care nu vi-l împărtășesc și care vor face tot ce le stă în putință ca să vă demoralizeze. Fraza ucigașă este: „Vă admir entuziasmul, dar vă anunț, cu regret, că proiectul dumneavoastră nu va fi acceptat.” Spiritelor cuminți nu le place acest sentiment care exaltă nevoia de acțiune. Ei nu se adapă din beția entuziasmului și sancționează acest sentiment care îi perturbă în digerarea sănătoasă a prejudecăților lor. Entuziasmul are meritul de a-i întineri pe cei care abuzează de el. Nu lăsați pe nimeni să vi-l distrugă! Cei careucid entuziasmul (joy killers) sunt indivizi poluanți prin definiție, pesimiști, fataliști, cultivând mediocritatea sentimentelor ca să nu simtă mizeria în care își trăiesc viața.

Sursa: „Dicționar ilustrat al gesturilor” (2013)

Pagină realizată de Ioana Zaharia

Shakira și Jennifer Lopez, spectacol la Super Bowl

Shakira și Jennifer Lopez au oferit un moment muzical plin de culoare, dans și senzualitate în pauza finalei Campionatului de fotbal american, Super Bowl, desfășurată duminică la Miami, Florida.

Jennifer Lopez a urcat pe scenă agățată de o bară de striptease, făcând trimitere astfel la filmul "Hustlers" în care joacă și în care interpretează rolul unei dansatoare la bară.

Show-ul pe care Shakira și Jennifer Lopez l-au susținut în pauza finalei Campionatului de Fotbal American a fost presărat de momente coregrafice impresionante, în recitalul de aproape 15 minute fiind incluse fragmente din cele mai îndrăgite melodii ale celor două artiste. Publicul a putut asculta, astfel, piese ca "She Wolf", "Whenever Wherever" și "Hips Don't Lie" de la Shakira, și hituri ca "Jenny from the

Block", "I'm Real", "Get Right" și "Waiting for Tonight" de la J.Lo.

"Mulțumesc J. Lo pentru o noapte care demonstrează cât de mult au de oferit cei din cultura latino!", a scris Shakira pe Facebook la scurtă vreme după încheierea show-ului de pe Miami's Hard Rock Stadium.

Pauza de la Super Bowl 2020 a fost deschisă în forță de Shakira, artista columbiană etalându-și mișcările senzuale de dans pentru care a devenit cunoscută la nivel internațional. În majoritatea intervențiilor sale dintre piese, Shakira a vorbit în spaniolă, întregul show fiind o demonstrație de forțe ce s-a dorit a încununa bogata cultură latino. Artista și-a sărbătorit duminică și ziua de naștere, show-ul de la Super Bowl putând fi considerat o extravagantă petrecere ținută cu prilejul aniversării vârstei de 43 de ani.

La 50 de ani, Jennifer Lopez continuă să strălucească pe scenă. Show-ul

pregătit de artista din Bronx a inclus câteva momente inedite, respectiv un dans impresionant la bară și un duet neașteptat cu fiica ei de doar 11 ani, Emme Maribel Muñiz.

Tânăra a interpretat "Born In The USA", în vreme ce mama sa cânta piesa "Let's Get Loud", purtând pe umeri o mantie realizată din steagul portorică. Această juxtaponere s-a dorit a fi o critică la adresa administrației Trump, pentru felul în care a gestionat eforturile de ajutorare a insulei după ce a fost devastată de două uragane în 2017.

Finala campionatului de fotbal american este unul dintre cele mai vizionate evenimente din Statele Unite. Concertul susținut în pauza jocului este catalogat drept un puternic motor de promovare. Artiștii care au cântat în trecut au pus în scenă unele dintre cele mai spectaculoase prestații, dar și unele dintre cele mai controversate.

Amber Heard a recunoscut că l-a lovit pe Johnny Depp

Johnny Depp a primit susținerea fanilor după apariția unei înregistrări audio în care actrița Amber Heard, fosta lui soție, care l-a acuzat de violență domestică, recunoaște că l-a lovit pe actor, potrivit Daily Mail.

De la divorțul lor, în 2016, Johnny Depp, în vârstă de 56 de ani, și Amber Heard, în vârstă de 33 de ani, sunt într-un conflict continuu. În noiembrie 2018, Heard a declarat pentru The Washington Post că a fost victima violențelor conjugale, fără a-l menționa pe Depp. Însă actorul s-a simțit vizat și a dat-o în judecată pentru defăimare. El a cerut în instanță daune în valoare de 50 de milioane de dolari, afirmând că s-a confruntat atât cu pierderi profesionale, cât și financiare. Printre altele, el a fost concediat din rolul căpitanului Jack Sparrow, personajul principal din seria de filme „Pirates of the Caribbean/ Pirații din Caraibe”, potrivit Mediafax.

Heard a cerut anularea procesului și a depus noi dovezi împotriva actorului, printre care se numără fotografiile în care apare cu vânătași pe față și răni

pe brațe, imagini cu mesaje care descriu incidentele și fragmente din mărturia susținută în timpul procesului de divorț.

Actorul american și-a menținut declarația de nevinovăție, afirmând că Amber Heard a fost cea care l-a abuzat.

În prezent, conflictul a luat o nouă turnură. Noua înregistrare datează din 2015 și, după ce a fost făcută publică de publicația britanică, fanii actorului american și-au exprimat indignarea.

„Nu mai știu ce mișcare am făcut cu mâna, dar te simți bine. Nu te-am rănit. Nu ți-am dat un pumn, ci o palmă”, a spus actrița în înregistrare. „Nu îți pot promite că nu voi mai fi „fizică”. Dumnezeu, câteodată sunt atât de furioasă încât îmi pierd controlul”, continuă actrița.

Fanii lui Depp i-au luat apărarea pe rețelele de social media, iar pe rețeaua de micro-blogging Twitter a fost creat în sprijinul acestuia hashtag-ul "#JusticeForJohnnyDepp".

Johnny Depp și Amber Heard s-au căsătorit în anul 2015 și au divorțat în ianuarie 2017, după mai multe luni în care actrița l-a acuzat de violență domestică, iar el a acuzat-o că îl șantajează financiar.

Demi Lovato, revenire în forță la Super Bowl

Demi Lovato a fost comparată cu Whitney Houston după modul în care a interpretat imnul american cu ocazia finalei Campionatului de fotbal american Super Bowl, duminică seară, la Miami, Florida, transmite Press Association.

Vedeta pop în vârstă de 27 de ani se află în plină revenire după ce în urmă cu doi ani a suferit o supradoză de droguri ce i-a fost aproape fatală.

Ea a cântat și pe scena premiilor Grammy și a fost aleasă să interpreteze "The Star Spangled Banner" în deschiderea Super Bowl, cel mai mare eveniment sportiv anual din SUA.

Într-un mesaj postat pe Instagram după Super Bowl, Lovato a descris acest moment ca pe "un vis devenit realitate". Ea a fost foarte apreciată în mediul online pentru modul în care a interpretat imnul și a fost aplaudată în picioare de publicul aflat la evenimentul organizat pe Hard Rock Stadium.

Mulți dintre fani s-au grăbit să speculeze online că interpretarea lui Lovato a fost mai bună decât cea a divei R&B Whitney Houston, în condițiile în care, felul în care a interpretat Whitney Houston imnul american la ediția Super Bowl din 1991 este în general perceput drept "standardul de aur" pentru astfel de momente, mai notează Press Association, citează Agerpres.

